

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) เพื่อศึกษาสุขภาพจิตครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นอย่างไร 3) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนและสุขภาพจิตครู จำแนกตามเพศ อายุ และการศึกษาของครู 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนกับสุขภาพจิตครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test Independent และ Correlation

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้ผลสรุปดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 361 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 68.14 มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 55.96 และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 64.27

2. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สรุปผลได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในเชิงบวก ที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของครูรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับปัจจัยสนับสนุน พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพของจิตใจ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสมรรถภาพของจิตใจ และพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสภาพจิตใจ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตของครู พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตของครูในแต่ละด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อย 3 อันดับ คือ การกำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติงานและการฝึกอบรมกับสุขภาพจิต การเป็นผู้นำกับสุขภาพจิต และการกำหนดเป้าหมายกับสุขภาพจิต

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตของครู พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตของครูโดยรวม ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อย 3 อันดับ คือ พฤติกรรมการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม กับปัจจัยสนับสนุน พฤติกรรมการควบคุมการปฏิบัติงาน กับปัจจัยสนับสนุนและพฤติกรรมการเป็นผู้นำ กับปัจจัยสนับสนุน

3. ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สรุปผลการวิจัยได้ว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา คือ การกำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติงานและการฝึกอบรม การจูงใจ การเป็นผู้นำ การกำหนดเป้าหมาย การติดต่อสื่อสาร การควบคุมการปฏิบัติงาน การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน และการตัดสินใจ เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านการเป็นผู้นำ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์

ของงาน ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมน่าเชื่อถือไว้วางใจและเป็นที่ยอมรับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารใช้อำนาจอย่างเป็นทางการในการบริหารงานฝ่ายต่างๆ

ด้านการจูงใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ผู้บริหารแสดงเจตคติที่ดีต่อโรงเรียนและเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารให้ความสำคัญในการบริหารงานที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้บริหารใช้เป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษาในการสร้างพลังจูงใจของครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมอบหมายงานตามความเหมาะสมเพื่อสนับสนุนความรับผิดชอบต่อหน้าที่

ด้านการติดต่อสื่อสาร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ผู้บริหารมีแผนการประชาสัมพันธ์ภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียนให้กับชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ผู้บริหารสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน ชุมชน และบุคคลอื่นๆ ในท้องถิ่น ผู้บริหารใช้การสื่อสารแบบสองทางกับผู้ร่วมงานระหว่างผู้บริหารครูและบุคลากร และผู้บริหารสั่งงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างแท้จริง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมอบหมายงานอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับขั้น

ด้านการมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ผู้บริหารเน้นความสำคัญของการมีความรู้สึกร่วมต่อภารกิจ ความร่วมมือและทำงานเป็นทีม ผู้บริหารแสดงออกถึงความเชื่อถือว่าครูสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารติดตามดูแลช่วยเหลือครูเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน

ด้านการตัดสินใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ การตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารกระทำได้อย่างมีขั้นตอนและชัดเจน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่ตนปฏิบัติ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจอย่างมีขั้นตอนชัดเจนและยุติธรรม

ด้านการกำหนดเป้าหมาย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ผู้บริหารวางเป้าหมายของโรงเรียนไว้ชัดเจนและเข้าใจง่าย ผู้บริหารใช้ความรู้ทางวิชาการและนโยบายบริหารงานกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงาน ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของบุคลากรทุกคน และ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการบริหารงานของสถานศึกษา

ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูปฏิบัติงานอย่างอิสระตามหน้าที่รับผิดชอบ ผู้บริหารกำหนดการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร โดยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นธรรมชาติ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารห่วงใยและให้ความสนใจต่อการปฏิบัติงานของครู

ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ฝึกอบรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมโดยวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ หรือแนวทางปฏิบัติงานใหม่ให้ครู ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้ฝึกฝนและอบรมในด้านต่างๆ ตามความสามารถ ความสนใจ และตามความถนัด ผู้บริหารวางมาตรฐานการปฏิบัติงานและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรและเทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงานของครูอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

4. ระดับสุขภาพจิตครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สรุปได้ว่า ระดับสุขภาพจิตครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจาก ดีที่สุดลงมา คือ ด้านคุณภาพของจิต ด้านปัจจัยสนับสนุน ด้านสมรรถภาพของจิต และด้านสภาพจิตใจ เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านสภาพจิตใจ พบว่า ครูมีสุขภาพจิต อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากดีที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ท่านพอใจในวิชาชีพครู ท่านรู้สึกสบายใจเมื่อต้องปฏิบัติหน้าที่ ท่านรู้สึกสดชื่น เบิกบานใจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านไร้ค่าไม่มีประโยชน์

ด้านสมรรถภาพจิตใจ พบว่า ครูสุขภาพจิตอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากดีที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนบ้าน ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนครู ผู้บริหารและบุคลากรอื่นๆ ในการร่วมงานและท่านคิดว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่แก้ไขได้ ท่านพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับบุคคลอื่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านรู้สึกยุ่งยากลำบากใจในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ด้านคุณของภาพจิตใจ พบว่า ครูมีสุขภาพจิต อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากดีที่สุดลงมา 3 อันดับ คือท่านรู้สึกภูมิใจในตัวเองและในวิชาชีพครู ท่านรู้สึกยินดีกับความสำเร็จของเพื่อนครูหรืออื่นๆ ท่านรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อนร่วมงานหรือนักเรียนที่มีปัญหา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเคยประสบกับความยุ่งยาก และสิ่งขัดแย้งสูงสุดในจิตใจช่วยให้ท่านผ่านพ้นไปได้

ด้านปัจจัยสนับสนุน พบว่า ครูมีสุขภาพจิต อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ จากดีที่สุดลงมา 3 อันดับ คือท่านรู้สึกมั่นคง ปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัว ท่านปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากครอบครัวเมื่อมีปัญหา ท่านมั่นใจว่าโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่มีความมั่นคงปลอดภัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเคียดแค้น ท่านคิดว่าหน่วยงานในสังกัดการศึกษา และอื่นๆ (เช่น สกสศ. สพฐ. มูลนิธิ ชมรม สมาคม วัด สุเหร่า ฯลฯ) สามารถช่วยเหลือได้

5. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนและสุขภาพจิตครู ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ อายุ และ ระดับการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง สรุปได้ว่า ในภาพรวม ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านการเป็นผู้นำ พบว่า ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ด้านการจูงใจ พบว่า ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน ไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกัน คือ ผู้บริหารทำให้มีความรู้สึกมั่นคงเชื่อมั่นและไว้วางใจในหน่วยงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ด้านการมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน พบว่า ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน ไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ด้านการตัดสินใจ พบว่า ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ด้านการกำหนดเป้าหมาย พบว่า ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกัน คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการบริหารงานของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน พบว่า ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกัน คือ ผู้บริหารห่วงใยและให้ความสนใจต่อการปฏิบัติงานของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และผู้บริหารกำหนดการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม พบว่า ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

การเปรียบเทียบสุขภาพจิตครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง สรุปผลการวิจัยได้ว่า ในภาพรวม ครูเพศชายมีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านสภาพจิตใจ พบว่า ครูเพศชายมีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกัน คือ ท่านรู้สึกสดชื่น เบิกบานใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านไร้ค่าไม่มีประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านรู้สึกโกรธ หงุดหงิดง่าย โดยไม่ทราบสาเหตุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านไม่มีความสามารถในการทำงานหรือร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านมีความสุขสงบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านสมรรถภาพของจิตใจ พบว่า ครูเพศชายมีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกัน คือ ท่านรู้สึกยุ่งยากลำบากใจในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านคุณภาพของจิตใจ และด้านปัจจัยสนับสนุน พบว่า ครูเพศชายมีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามอายุ ได้แก่ต่ำกว่า 40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป สรุปผลการวิจัยได้ว่า ในภาพรวม ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ด้านการจงใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ด้านการติดต่อสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ด้านการกำหนดเป้าหมาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

ด้านการเป็นผู้นำ พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ผู้บริหารอุทิศตนเพื่อหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านการจงใจ พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 3 ข้อ คือ ผู้บริหารใช้เป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษาในการสร้างพลังใจของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้บริหารมอบหมายงานตามความเหมาะสมเพื่อสนับสนุนความรับผิดชอบต่อหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้บริหารให้ความสำคัญการบริหารงานและการปฏิบัติงานที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 4 ข้อ คือ ผู้บริหารมอบหมายงานอย่างเป็นขั้นตอนตามระดับชั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้บริหารสั่งงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างแท้จริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้บริหารมีแผนการประชาสัมพันธ์ภาพงานที่ดีของโรงเรียนให้กับชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผู้บริหารสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน ชุมชน และบุคคลอื่นๆ ในท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านการมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ด้านการตัดสินใจ พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่าง

กัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารวิเคราะห์ปัญหาอย่างรอบคอบ ก่อนการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ด้านการกำหนดเป้าหมาย พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารใช้ความรู้ทางวิชาการและนโยบายบริหารงานกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้บริหารวางเป้าหมายของโรงเรียนไว้ชัดเจนและเข้าใจง่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารวางมาตรฐานการปฏิบัติงานและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการฝึกอบรมครูอย่างเหมาะสม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การเปรียบเทียบสุขภาพจิตของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามอายุ ได้แก่ ต่ำกว่า 40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป สรุปผลการวิจัยได้ว่า ในภาพรวม ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านคุณภาพของจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านสภาพจิตใจ พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 3 ข้อ คือ ท่านรู้สึกกังวลใจต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านพอใจในวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านไม่สุขสบายตามร่างกาย ปวดศีรษะ ใจสั่น ปวดท้อง ปวดตามตัวบ่อยๆ ครอบคลุมการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านสมรรถภาพของจิตใจ พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 9 ข้อ คือ ท่านมีความเป็นอยู่และฐานะทางสังคมตามที่คาดหวังไว้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านสามารถทำงานที่มี

ปัญหาอุปสรรค ไม่ราบรื่นในการปฏิบัติหน้าที่ครูให้สำเร็จลุล่วงได้ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านรู้สึกหงุดหงิดโมโหง่ายหากมีความขัดแย้งกับผู้ร่วมงานหรือผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านรู้สึกหงุดหงิด กังวลใจกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ที่เกิดขึ้นเสมอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านมั่นใจที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านรู้สึกยุ่งยากลำบากใจในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านประสบความสำเร็จและความก้าวหน้าในชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ท่านพอใจกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบของท่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ท่านแก้ปัญหาที่ขัดแย้งได้ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ด้านคุณภาพของจิตใจ พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีสุขภาพจิตแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 6 ข้อ คือ ท่านพึงพอใจกับความสามารถของตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ท่านรู้สึกภูมิใจในตัวเองและในวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านรู้สึกว่าท่านมีคุณค่าต่อโรงเรียน สังคม และครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ท่านมีสิ่งยึดเหนี่ยวสูงสุดที่ทำให้จิตใจมั่นคงในการดำเนินชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านมีความเชื่อมั่นว่าเมื่อเผชิญกับความยุ่งยากท่านมีสิ่งยึดเหนี่ยวสูงสุดในจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านมีความสุขกับการริเริ่มงานใหม่ๆ และมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านปัจจัยสนับสนุน พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 2 ข้อ คือ ท่านรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในทรัพย์สินเมื่ออาศัยอยู่ในชุมชนนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านมั่นใจว่าโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่มีความมั่นคงปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษาของครู ได้แก่ ปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี สรุปผลการวิจัยได้ว่า ในภาพรวม ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน ด้านการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน

และด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และไม่แตกต่างกันทุกข้อ

การเปรียบเทียบสุขภาพจิตของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาของครู ได้แก่ ปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี สรุปผลการวิจัยได้ว่า ในภาพรวม ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านคุณภาพของจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านสภาพจิตใจ พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 1 ข้อ คือ ท่านรู้สึกกังวลใจต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านสมรรถภาพของจิตใจ พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 7 ข้อ คือ ท่านพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับบุคคลอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านรู้สึกหงุดหงิดโมโหง่ายหากมีความขัดแย้งกับผู้ร่วมงานหรือผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านมีความเป็นอยู่และฐานะทางสังคมตามที่คาดหวังไว้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านประสบความสำเร็จและความก้าวหน้าในชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านพอใจกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบของท่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านสามารถทำงานที่มีปัญหาอุปสรรคไม่ราบรื่นในการปฏิบัติหน้าที่ครูให้สำเร็จลุล่วงได้ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านแก้ปัญหาที่ขัดแย้งได้ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านคุณภาพของจิตใจ พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตแตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 4 ข้อ คือ ท่านรู้สึกว่าคุณค่าต่อโรงเรียน สังคม และครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ท่านมีสิ่งยึดเหนี่ยวสูงสุดที่ทำให้จิตใจมั่นคงในการดำเนินชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านมีความเชื่อมั่นว่าเมื่อเผชิญกับความยุ่งยากท่านมีสิ่งยึดเหนี่ยวสูงสุดในจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ท่านเคย

ประสบกับความยุ่งยากและสิ่งยึดเหนี่ยวสูงสุดในจิตใจช่วยให้ท่านผ่านพ้นไปได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ด้านปัจจัยสนับสนุน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาในปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกัน 1 ข้อ คือ หากท่านป่วยหนักท่านเชื่อว่าครอบครัว หน่วยงานจะช่วยเหลือดูแลท่านเป็นอย่างดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญของการค้นพบจากการศึกษาในครั้งนี้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย และอภิปรายผลที่ค้นพบดังต่อไปนี้

1. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 1” สรุปผลการวิจัยได้ว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสุขภาพจิตของครูในเชิงบวก ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ($r = 0.329$) แสดงให้เห็นว่า เมื่อพฤติกรรมของผู้บริหารในภาพรวมเปลี่ยนไปจะส่งผลในเชิงบวกต่อสุขภาพจิตของครูในภาพรวมเป็นไปในทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตครูมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ แก้วนิมิตชัย (2549, หน้า 68) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้บริหารกับการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารกับการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก พิทยา บางสุวรรณ (2549, หน้า 111-116) ได้ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ส่วนรายด้านพบว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 8 ด้าน กับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 8 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้าน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับ สุขภาพจิตครู ซึ่งหมายความว่าถ้าผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน การตัดสินใจ การกำหนด เป้าหมาย การควบคุมการปฏิบัติงาน และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม เป็นไปในทิศทางใดก็จะส่งผลต่อสุขภาพจิตครูใน 4 องค์ประกอบ คือด้านสภาพจิต ด้านสมรรถภาพของจิต ด้านคุณภาพของจิต และด้านปัจจัยสนับสนุนในทิศทางนั้น ดังนั้นในการส่งเสริมให้ครูมีสุขภาพจิตที่ดีนั้น ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริหารมี พฤติกรรมการบริหาร ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการจูงใจ ทั้งนี้เหตุผลสำคัญของพฤติกรรมการบริหารในแง่ของ มาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมนั้นจะช่วยให้สุขภาพจิตใจของครูดีขึ้น เนื่องจากมีการ กำหนดกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนทำให้ครูลดความตึงเครียดในการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมทำให้ครูเกิดการเรียนรู้และทำความเข้าใจในบริบทของวิชาชีพ ส่วนในด้านการเป็นผู้นำผู้บริหารควรมี พฤติกรรมเป็นที่ไว้วางใจและการยอมรับนับถือ การมีภาวะผู้นำเป็นศิลปะเพื่อจูงใจครูให้ปฏิบัติงาน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความร่วมมือ เต็มใจมีความสุขในการทำงาน การกำหนดเป้าหมาย ต้องความชัดเจนเข้าใจง่ายและเปิดโอกาสให้ครูในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายใน การปฏิบัติงานหรือเป้าหมายของโรงเรียน และการจูงใจ พฤติกรรมผู้บริหารควรสร้างความรัก ความศรัทธาเชื่อถือจากครู สร้างขวัญและกำลังใจ ซึ่งจะเป็ผลให้ครูมีกำลังใจและเต็มใจที่จะ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และครูมีสุขภาพจิตดีด้วย

2. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารของ ผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งตอบรับกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “ระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก” ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ แก้วนิมิตชัย (2549, หน้า 68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้บริหารกับ การบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการเป็น ผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์ การตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การควบคุม บังคับบัญชา และเป้าหมายของผลการปฏิบัติงานการฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและ รายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน พิทยา บางสุวรรณ (2549, หน้า 111-116) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญในการปฏิบัติงานของ

ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 8 ด้าน เรียงตามลำดับพฤติกรรมการบริหารจากมากไปน้อยคือ ด้านการติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์ ภาวะผู้นำ การกำหนดเป้าหมาย มาตรฐานการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การควบคุมบังคับบัญชา การตัดสินใจ และด้านการจูงใจ สุนันท์ ประสพผล (2549, หน้า 109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก เฉลียว แสนสำราญ (2550, หน้า 124-125) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก มานพ พุ่มสาขา (2551, หน้า 75-76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกเรื่อง และจากการศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำส่งผลต่อมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีพฤติกรรมการบริหารในระดับมาก นั้นอาจเนื่องจาก ประสพการณ์ในการทำงานที่มาก ผู้บริหารได้รับการพัฒนาศักยภาพก่อนที่จะดำรงตำแหน่งทางบริหาร รวมทั้งการได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องเมื่อดำรงตำแหน่งแล้ว มีกรอบของการประเมินศักยภาพที่ทำให้ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเอง และมีการประกันคุณภาพศึกษาอย่างเป็นระบบ จึงทำให้พฤติกรรมผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูดี ผู้บริหารอาจต้องมีการพัฒนาพฤติกรรมการบริหารด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน ด้านการตัดสินใจ ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานด้านการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะการติดตามดูแลช่วยเหลือครูเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน การรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจอย่างมีขั้นตอนชัดเจนและ

ยุติธรรม ผู้บริหารควรห่วงใยและให้ความสนใจต่อการปฏิบัติงานของครู มอบหมายงานอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับขั้น เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการบริหารงานของสถานศึกษา ใช้อำนาจอย่างเป็นธรรมในการบริหารงานฝ่ายต่างๆ มอบหมายงานตามความเหมาะสมเพื่อสนับสนุนความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรและเทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงานของครูอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

3. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า “เพื่อศึกษาสุขภาพจิตครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” ผลการวิจัย พบว่า ระดับสุขภาพจิตครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งตอบรับกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า สุขภาพจิตครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชนี ว่องวิวัฒน์ไวยยะ (2549, หน้า 85-86) ได้ทำการวิจัยเรื่องสุขภาพจิตของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพจิตของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับดี พิมลศรี จันทราพร (2540, หน้า 80-81) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอน มีสุขภาพจิตดี ร้อยละ 76.50 มีปัญหาสุขภาพจิต ร้อยละ 23.50 อุมพร วิโรจน์รัตน์ (2544, หน้า 94-96) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ สุขภาพจิตและปัญหาการปฏิบัติงานของครู อาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่า ครู อาจารย์โรงเรียนประถมศึกษาในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ มีสุขภาพจิตโดยรวมอยู่ในระดับปกติ ครู อาจารย์โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ มีสุขภาพจิตโดยรวมอยู่ในระดับปกติ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่สุขภาพจิตครู ด้านคุณภาพของจิต ปัจจัยด้านสนับสนุนและสมรรถภาพของจิตของครูอยู่ในระดับดี นั้นเนื่องจากครูมีความภาคภูมิใจในตัวเองและวิชาชีพครู ครูมีความรู้สึกเป็นสุขเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่นเช่นนักเรียนหรือผู้ร่วมงาน ครูมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนครู ผู้บริหารและบุคลากรที่ร่วมงาน เพื่อนบ้าน สามารถแก้ปัญหาด้านต่างๆได้รวมถึง ครูรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัว และมั่นใจว่าโรงเรียนที่ครูปฏิบัติหน้าที่อยู่มีความมั่นคงปลอดภัย ส่วนด้านสภาพจิตใจอยู่ในระดับปานกลางนั้นเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษาซึ่งเปลี่ยนแปลงบ่อย ครูมีความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการปฏิบัติหน้าที่จากสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปคุณภาพของนักเรียนลดลงอย่างมาก ผิดหวังในผลการปฏิบัติงาน และอาจเนื่องจากสุขภาพกายและสุขภาพจิตของครู รวมถึงการไม่มีสมาธิในการทำงานหรือร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ทั้งนี้ถ้าจะส่งเสริมสุขภาพจิตครู ต้องเสริมสร้างความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู ช่วยเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนครู ผู้บริหารและบุคลากรที่ร่วมงานรวมถึงเพื่อนบ้าน

ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหา พัฒนาโรงเรียนให้มีศักยภาพ มั่นคง และปลอดภัย และเร่งปฏิรูป การศึกษาให้มีคุณภาพไม่ต้องเปลี่ยนนโยบายบ่อย พัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ

4. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนและสุขภาพจิตครู จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษาของครู”

จำแนกตามเพศ

ในภาพรวม ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “พฤติกรรมกรรมการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนและสุขภาพจิตครู จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาของครูแตกต่างกัน” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีปฏิสัมพันธ์และการมี อิทธิพลต่อกัน ด้านการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน และด้าน การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร ตามนโยบายของโรงเรียน และเป็นพฤติกรรมเฉพาะตัวที่ผู้บริหารแสดงออกให้ครูทั้งเพศชายและ เพศหญิงได้รับรู้ข้อมูลที่เหมือนกัน จึงทำให้ครูทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่าง

ในภาพรวม ครูเพศชายมีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง เมื่อพิจารณาในแต่ละ ด้านพบว่า ด้านสภาพจิตใจ ด้านสมรรถภาพของจิตใจ ด้านคุณภาพของจิตใจ และด้านปัจจัย สันับสนุน ครูเพศชายมีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง ในทุกด้าน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานของ การวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนและสุขภาพจิตครู จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาของครูแตกต่างกัน” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ครูเพศชายมีสุขภาพจิต ไม่แตกต่างจากครูเพศหญิงในด้านสภาพจิตใจ ด้านสมรรถภาพของจิตใจ ด้านคุณภาพของจิตใจ และด้านปัจจัยสนับสนุน ทั้งนี้เนื่องจากทั้งครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความต้องการที่จะประกอบ อาชีพครู มีความพึงพอใจต่ออาชีพครูที่เหมือนกัน ทั้งครูเพศชายและครูเพศหญิงได้รับนโยบายทาง การศึกษาที่เหมือนกัน อยู่ในสถานะสิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน เช่น มีกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเดียวกัน เพื่อนร่วมงานกลุ่มเดียวกัน นักเรียนและสภาพของชุมชนกลุ่มเดียวกันการได้รับภาระ งานและปริมาณงานนอกเหนือจากการสอนที่ไม่แตกต่างกันมาก เหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูเพศชาย มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูเพศหญิง

จำแนกตามอายุ

ในภาพรวม ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งตอบรับกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนและสุขภาพจิตครู จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาของครูแตกต่างกัน” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีประสบการณ์ในการทำงาน ผ่านชีวิตในการทำงานน้อยกว่าครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จึงทำให้ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความเข้าใจในระบบการทำงานของผู้บริหาร มีมุมมองและความคิดเห็นต่อการทำงานของผู้บริหารน้อยกว่าครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จึงทำให้ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป

ในภาพรวม ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนและสุขภาพจิตครู จำแนกตามเพศ อายุ และ ระดับการศึกษาของครูแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Shives (1994, pp. 102-103) ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสุขภาพจิตของ ครู อาจารย์ในเมืองฟิลาเดเฟีย พบว่า ครู อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-44 ปี มีระดับความเครียดสูงกว่าครู อาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 44 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 นั่นคือครู อาจารย์หนุ่มสาว มีระดับความเครียดสูงกว่า ครู อาจารย์สูงอายุ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากทั้งครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพครู มีความพึงพอใจต่ออาชีพครูที่เหมือนกัน ทั้งครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ได้รับนโยบายทางการศึกษาที่เหมือนกัน อยู่ในสถานะสิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน เช่น มีกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเดียวกัน เพื่อนร่วมงานกลุ่มเดียวกัน นักเรียนและสภาพของชุมชนกลุ่มเดียวกัน การได้รับภาระงานและปริมาณงานนอกเหนือจากการสอนที่ไม่แตกต่างกันมาก เหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ส่วนด้านคุณภาพจิตใจพบว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีสุขภาพจิตแตกต่างจากครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีประสบการณ์ในการทำงาน ผ่านชีวิตในการทำงานน้อยกว่าครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จึงทำให้ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีมีความเข้าใจในระบบการทำงานของงานที่ทำ เมื่อประสบกับปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ ก็จะเกิดความท้อแท้ สิ้นหวังมากกว่า ครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป

จำแนกตามระดับการศึกษาของครู

ในภาพรวม ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนและสุขภาพจิตครู จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาของครูแตกต่างกัน” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน ด้านการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน และด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามนโยบายของโรงเรียน และเป็นพฤติกรรมเฉพาะตัวที่ผู้บริหารแสดงออกให้ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีและครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ได้รับรู้ข้อมูลที่เหมือนกัน จึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี กับครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ในภาพรวม ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนและสุขภาพจิตครู จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาของครูแตกต่างกัน” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี และครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความต้องการที่จะประกอบอาชีพครู มีความพึงพอใจต่ออาชีพครูที่เหมือนกัน ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี และครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีได้รับนโยบายทางการศึกษาที่เหมือนกัน อยู่ในสภาวะสิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน เช่น มีกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเดียวกัน เพื่อนร่วมงานกลุ่มเดียวกัน นักเรียนและสภาพของชุมชนกลุ่มเดียวกัน การได้รับการงานและปริมาณงานนอกเหนือจากการสอนที่ไม่แตกต่างกันมาก เหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านคุณภาพจิตใจพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตแตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีได้มีการศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองเพิ่มเติม

จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการทำงาน มีวิสัยทัศน์ต่อการทำงาน รู้จักวางแผนในการทำงาน มีภูมิคุ้มกันทานเมื่อเกิดปัญหาหรืออุปสรรคจากการทำงาน จึงทำให้มีความสุขทางด้านคุณภาพจิตใจ สูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี เหตุผลดังกล่าวจึงทำให้มีความสุขทางด้านคุณภาพจิตใจของครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี มีความสุขแตกต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับความสุขจิตครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน กับความสุขจิตครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากค่าต่ำสุด ดังนี้

1.1 ผู้บริหารควรใช้อำนาจอย่างเป็นธรรมในการบริหารงานฝ่ายต่างๆ

1.2 ผู้บริหารควรมอบหมายงานตามความเหมาะสมเพื่อสนับสนุนความรับผิดชอบ

ต่อหน้าที่

1.3 ผู้บริหารควรมอบหมายงานอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับขั้น

1.4 ผู้บริหารควรติดตามดูแลช่วยเหลือครูเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน

1.5 ผู้บริหารควรรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจอย่างมีขั้นตอน

ชัดเจนและยุติธรรม

1.6 ผู้บริหารควรห่วงใยและให้ความสนใจต่อการปฏิบัติงานของครู

1.7 ผู้บริหารควรจัดสรรทรัพยากรและเทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงานของครูอย่าง

เหมาะสมและเพียงพอ

1.8 ผู้บริหารควรจัดสรรทรัพยากรและเทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงานของครูอย่าง

เหมาะสมและเพียงพอ

1.9 แนวทางการปฏิบัติในการพัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้บริหารของ

กระทรวงศึกษาธิการมีประสิทธิภาพ จึงควรที่จะมีโครงการภายใต้นโยบายนี้ต่อไป เพื่อให้ศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากอย่างต่อเนื่อง

1.10 ให้มีการจัดโครงการสร้างเสริมสุขภาพจิต พัฒนาสภาพจิตใจให้กับผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ในลักษณะต่างๆทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การวิจัย

จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับสุขภาพจิตครู ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาดังนี้

2.1 เพื่อให้เป็นการศึกษาที่นำไปสู่การนำผลงานวิจัยไปใช้อย่างกว้างขวางควรศึกษากลุ่มตัวอย่างใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ รวมทั้งทำการศึกษาเปรียบเทียบในแต่ละเขตการศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน

2.3 ควรที่จะมีการเพิ่มเครื่องมือในการทำวิจัยให้มากขึ้น นอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เช่น การสังเกตพฤติกรรม หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงเพื่อที่จะเป็นมาตรฐานให้ดียิ่งขึ้นไป

2.4 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และศึกษาสุขภาพจิตของผู้บริหาร